

AGRESE PROTI UKRAJINĚ

Otázky týkající se zabraných oblastí

Související ustanovení: Nařízení 2022/263, Nařízení 833/2014

Často kladené otázky (FAQ)

Veřejná informace

[poslední aktualizace dne 30. září 2026]

(https://finance.ec.europa.eu/document/download/4db55b9f-af0a-4ddc-969b-80ca0911fe98_en?filename=faqs-sanctions-russia-oblasts_en.pdf)

1. Jak by měly hospodářské subjekty posoudit, které části v Doněcké, Chersonské, Luhanské a Záporožské oblasti podléhají omezením?

Poslední aktualizace: 11. února 2025

Nařízení Rady (EU) č. 2022/263 ve znění ze dne 6. října 2022 se vztahuje na všechny části Doněcké, Chersonské, Luhanské a Záporožské oblasti Ukrajiny, které nejsou pod kontrolou orgánů Ukrajiny (viz čl. 1 písm. d)). Vzhledem k neustále měnící se situaci může být nezbytné dynamické/opakované posouzení kontroly těchto území. Například k 4. únoru 2025 jsou město Záporoží a město Cherson ve skutečnosti pod kontrolou Ukrajiny. Aktuální seznam území dočasně okupovaných Ruskem lze nalézt na [vyhrazené webové stránce](#)¹ spravované ukrajinskými úřady (link je aktualizován k 11. únoru 2025). V případě pochybností se hospodářské subjekty z EU mohou obrátit na příslušný vnitrostátní orgán.

2. Jaké zboží a za jakých podmínek lze do Unie dovážet z Doněcké, Chersonské, Luhanské a Záporožské oblasti?

Poslední aktualizace: 20. prosince 2022

Na zboží pocházející z vládou nekontrolovaných částí Doněcké, Chersonské, Luhanské a Záporožské oblasti se v době dovozu vztahuje zákaz podle čl. 2 odst. 1 výše uvedeného nařízení. Kromě toho, pokud jde o uplatňování preferencí podle Dohody o přidružení (AA - Association Agreement) mezi EU a Ukrajinou, výjimka stanovená v čl. 2 odst. 2 písm. b) nařízení se v praxi nepoužije, protože Ukrajina nevydává pro takové zboží osvědčení o původu. Ukrajina ve skutečnosti vyjmula úřady v těchto vládou nekontrolovaných oblastech ze seznamu úřadů oprávněných vydávat osvědčení o původu zboží. Dne 1. prosince 2022 zveřejnila Komise aktualizované Oznámení pro dovozce², ve kterém informuje, že zboží vyrobené ve vládou nekontrolovaných oblastech a vyvážené z nich nesplňuje kritéria stanovená v protokolu 1 k Dohody o přidružení (AA - Association Agreement) (o pravidlech původu), a proto radí hospodářským subjektům, aby si nenárokovaly preference.

Zboží vyrobené nebo vyvážené z vládou kontrolovaných částí Doněcké, Chersonské, Luhanské a Záporožské oblasti lze dovážet buď na základě preferencí udělených podle Dohody o přidružení (AA - Association Agreement), nebo na nepreferenčním základě za stejných podmínek jako jakékoli jiné zboží z ostatního území Ukrajiny.

¹ Seznam dočasně okupovaných území Ukrajiny <https://mtu.gov.ua/en/content/perelik-timchasovo-okupovanih-teritoriy.html>

² Oznámení pro dovozce: Dovoz výrobků do Unie z Doněcké, Chersonské, Luhanské a Záporožské oblasti Ukrajiny, 2022/C 458/02, Úř. věst. C 458, 1.12.2022, s. 2–2, [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022XC1201\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022XC1201(01))

Aby toto zboží mohlo využívat preferencí podle Dohody o přidružení (AA - Association Agreement), musí být doprovázeno průvodním osvědčením vydaným příslušnými celními úřady na Ukrajině nebo prohlášeními o původu vystavenými schválenými vývozci, obojí platí stejně jako důkaz preferenčního původu zboží.

Zboží vyvážené z vládou kontrolovaných částí Doněcké, Chersonské, Luhanské a Záporožské oblasti, které se neprokáže jako zboží pocházející z Ukrajiny podle Dohody o přidružení (AA - Association Agreement), může být dovezeno do EU s odpovídající celní sazbou za stejných podmínek jako jakékoli jiné zboží vyrobené na území Ukrajiny nebo z něj vyvážené. Dovoz zboží, které nesplňuje požadavky pravidel původu stanovené v Dohodě o přidružení (AA - Association Agreement), nemůže podléhat žádnému požadavku, aby bylo doprovázeno průvodním osvědčením EUR.1 nebo prohlášením o původu, protože takové doklady lze vydávat pouze pro zboží splňující požadavky preferenčního původu.

Protože obchod mezi oblastmi kontrolovanými vládou a těmito čtyřmi oblastmi, které nejsou zcela pod kontrolou vlády, není v praxi možný, je vysoce nepravděpodobné, že zboží může být dováženo z těchto vládou nekontrolovaných částí Doněcké, Chersonské, Luhanské a Záporožské oblasti přes vládou kontrolované oblasti, a proto dovoz takového zboží by neměl podléhat žádným požadavkům nebo dokladům odlišným od těch, které se vztahují na dovoz z jakékoli jiné části Ukrajiny.

V případě důvodných pochybností, zda zboží, které má být dovezeno z Ukrajiny, může pocházet z těchto čtyř oblastí, které nejsou zcela pod kontrolou vlády, mohou být dovozci v EU požádáni o předložení další dokumentace, např. kopii vývozního prohlášení na dotyčné zboží přijatého jedním z oficiálních ukrajinských celních úřadů k prokázání, že se na zboží nevztahuje zákaz dovozu podle nařízení Rady (EU) č. 2022/263.

3. Jaké zboží lze vyvézt z Unie do Doněcké, Chersonské, Luhanské a Záporožské oblasti a za jakých podmínek?

Poslední aktualizace: 20. prosince 2022

Zákaz prodávat, dodávat, převádět nebo vyvážet osobám a subjektům v částech těchto oblastí, které nejsou pod kontrolou ukrajinské vlády, nebo pro použití na těchto územích, se vztahuje pouze na zboží a technologie, které byly zahrnuty do přílohy II nařízení Rady (EU) 2022/263³. Na zboží a technologie, které nejsou uvedeny v seznamu v příloze II, se zákaz nevztahuje.

V čl. 4 odst. 1 druhém pododstavci tohoto nařízení jsou uvedena klíčová odvětví, v nichž lze zboží a technologie podléhající zakazu používat. Zákaz uvedený v čl. 4 odst. 1 prvním pododstavci se však vztahuje na veškeré zboží a technologie uvedené v příloze II nařízení bez ohledu na to, zda jsou v praxi skutečně používány v jednom z klíčových odvětví.

V zájmu zajištění souladu by vývozci z EU měli věnovat náležitou pozornost svým obchodním partnerům a konečnému místu určení zboží. Dne 1. dubna 2022 zveřejnila Komise Oznámení pro hospodářské subjekty, dovozce a vývozce⁴ s ohledem na rizika obcházení.

Neexistují žádná vývozní omezení pro obchod s vládou kontrolovanými částmi těchto čtyř oblastí a vývoz zboží do oblastí kontrolovaných vládou je prováděn za stejných podmínek jako pro jakýkoli vývoz na zbytek území Ukrajiny. Vzhledem k tomu, že obchod mezi vládou kontrolovanými částmi a vládou nekontrolovanými částmi těchto čtyř oblastí není v praxi možný, je vysoce nepravděpodobné, že by zboží vyvážené na Ukrajinu mohlo být přesměrováno do vládou nekontrolovaných částí těchto čtyř oblastí.

V případě důvodných pochybností o skutečném místě určení vyváženého zboží mohou být vývozci v EU vyzváni k předložení další dokumentace, např. dopis od místní správy na Ukrajině dokládající, že příjemce působí ve vládou kontrolované oblasti Ukrajiny, informace o kupujícím/příjemci, faktury atd., aby prokázal,

³ Přiměřeně se použije, viz stanovisko Komise ze dne 4. července 2019 k zakazu vývozu stanovenému nařízením Rady (EU) č. 692/2014, K(2019) 5019 v konečném znění, https://finance.ec.europa.eu/system/files/2020-01/190704-opinion-export-ban_en.pdf

⁴ Oznámení hospodářským subjektům, dovozcům a vývozcům, 2022/C 145 I/01, Úř. věst. C 145I, 1.4.2022, s. 1–1, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.CI.2022.145.01.0001.01.ENG>

že zboží nepodléhá zákazu vývozu podle nařízení Rady (EU) č. 2022/263. Pokud jde o zboží podléhající vývozním omezením, mohou celní orgány rovněž provádět celní kontroly, které považují za nezbytné, aby zajistily, že zboží, které má být vyvezeno, nepodléhá zákazu. Mohou platit výjimky pro vývoz pro humanitární účely (viz článek 4a)⁵.

4. Mohou banky zpracovávat finanční transakce v souvislosti s obchodem v Doněcké, Chersonské, Luhanské a Záporožské oblasti, a pokud ano, za jakých podmínek?

Poslední aktualizace: 18. dubna 2024

Úvěrovým institucím EU je zakázáno poskytovat mimo jiné zprostředkovatelské nebo investiční služby, jakož i financování nebo finanční pomoc v nevládních oblastech těchto oblastí v souvislosti s určitým zbožím a činnostmi. Zpracování plateb na bankovní účty v oblastech nekontrolovaných vládou (např. na platy pracovníků v zahraničí) není jako takové omezeno, pokud se tyto platby netýkají osob, služeb nebo zboží, na které se vztahují sankce EU.

Nicméně, neexistují žádná omezení pro finanční transakce zpracovávané úvěrovými institucemi EU na podporu obchodu ve vládou kontrolovaných částech Doněcké, Chersonské, Luhanské a Záporožské oblasti. Úvěrové instituce EU mohou zpracovávat transakce v těchto částech stejným způsobem jako transakce určené pro úvěrové instituce v jakékoli jiné oblasti Ukrajiny.

Pokud jde o to, zda část Doněcké, Chersonské, Luhanské a Záporožské oblasti, kde má být finanční transakce zpracována, je pod kontrolou vlády, viz otázka 1. Při provádění hodnocení mohou úvěrové instituce EU vzít v úvahu příslušné ukazatele, a to i tím, že se budou spoléhat na ukrajinské banky působící v této oblasti, jejichž spolehlivost je prokázána zkušenostmi z minulosti, nebo ve spojení s ukrajinskými orgány, např. Národní banka Ukrajiny, aby získaly aktualizované informace. Dokumenty a certifikáty shromážděné pro obchodní účely podle otázek 2 a 3 může také hospodářský subjekt požadující transakci předložit úvěrové instituci EU, aby doložil oprávněnost transakce.

5. Mohou hospodářské subjekty z EU poskytovat služby osobám v Doněcké, Chersonské, Luhanské a Záporožské oblasti nebo související s činnostmi v těchto oblastech?

Poslední aktualizace: 20. prosince 2022

Nařízení Rady (EU) č. 2022/263 stanoví omezení pro konkrétní druhy služeb, které se týkají vládou nekontrolovaných částí Doněcké, Chersonské, Luhanské a Záporožské oblasti.

Za prvé, v oblasti obchodu se zbožím zakazuje čl. 4 odst. 2 písm. a) tohoto nařízení zprostředkovatelské služby související se zbožím, jehož vývoz je omezen, všem osobám ve vládou nekontrolovaných částech Doněcké, Chersonské, Luhanské a Záporožské oblasti nebo pro použití v nich. Kromě toho čl. 5 odst. 1 zakazuje zprostředkovatelské, stavební nebo inženýrské služby přímo související s infrastrukturou ve čtyřech klíčových odvětvích definovaných na základě přílohy II. Další podrobnosti naleznete také v otázkách 1 až 4.

Za druhé, pokud jde o služby, které nesouvisejí s obchodem se zbožím, čl. 3 odst. 1 zakazuje investiční služby související s určitými činnostmi ve vládou nekontrolovaných částech Doněcké, Chersonské, Luhanské a Záporožské oblasti; a článek 6 zakazuje služby přímo související s turistickými aktivitami v těchto částech.

Nicméně, neexistují žádná omezení pro poskytování služeb hospodářskými subjekty z EU osobám ve vládou kontrolovaných částech Doněcké, Chersonské, Luhanské a Záporožské oblasti. Hospodářské subjekty z EU mohou v těchto částech poskytovat všechny služby stejným způsobem jako v jakékoli jiné oblasti Ukrajiny.

⁵ Viz pokyny Komise k poskytování humanitární pomoci v souladu s omezujícími opatřeními EU ze dne 30. června 2022 na https://finance.ec.europa.eu/publications/sanctions-commission-guidance-note-provision-humanitarian-aid-compliance-eu-restrictive-measures_en

Hospodářské subjekty z EU, kteří hodlají poskytovat typy služeb, na které se vztahuje nařízení (EU) č. 2022/263, v Doněcké, Chersonské, Luhanské a Záporožské oblasti, by měly věnovat náležitou pozornost, aby určily umístění příjemce služeb a/nebo sektor umístění, kde by byly tyto služby využívány – v závislosti na příslušném ustanovení. V případě pochybností se hospodářské subjekty z EU mohou obrátit na příslušný vnitrostátní orgán.

6. Může obilí pocházející z oblastí Ukrajiny, které nejsou pod kontrolou vlády – konkrétně z Doněcké, Chersonské, Luhanské a Záporožské oblasti – procházet tranzitem přes Evropskou unii?

Poslední aktualizace: 30. září 2026

Na zboží pocházející z oblastí Doněcké, Chersonské, Luhanské a Záporožské oblasti, které nejsou pod kontrolou vlády, se vztahuje zákaz stanovený v čl. 2 odst. 1 nařízení 2022/263. Je důležité ověřit, že obilí skutečně pochází z těchto území, aby se zajistilo, že zákaz nepříznivě neovlivní obilí pocházející z oblastí Ukrajiny mimo tato „vymezená území“ (čl. 1 písm. d) nařízení 2022/263).

Článek 2 odst. 1 nařízení 2022/263 zakazuje „dovoz do Evropské unie“ zboží pocházejícího z nelegálně okupovaných území Ukrajiny. Omezení dovozu stanovené v nařízení 2022/263 je reakcí na nezákonné uznání, okupaci či anexi uvedených území Ruskou federací. Sankční předpisy nedefinují, co se rozumí pojmem „dovoz“. Podmínky pro posouzení toho, zda se z hlediska sankcí jedná o legální dovoz obilí do Unie, by však měly být hodnoceny v okamžiku vstupu obilí na území Unie, a to v souladu s celním kodexem Unie, bez ohledu na to, do jakého celního režimu bude toto zboží následně propuštěno.

V kontextu sankčních předpisů EU je třeba pojem „dovoz“ chápat široce, a proto zahrnuje i tranzit. **Za „dovoz“ se považuje okamžik, kdy obilí pocházející z oblastí Doněcké, Chersonské, Luhanské a Záporožské oblasti, které nejsou pod kontrolou vlády, vstoupí na území Unie**, a to bez ohledu na to, zda je určeno pro členský stát vstupu, pro jiný členský stát než ten, do něhož vstoupilo, nebo zda prochází přes EU tranzitem do třetí země. Společnosti nebo právnické osoby se sídlem ve třetí zemi musí dodržovat sankce EU na území Unie nebo v souvislosti s jakoukoli obchodní činností prováděnou zcela či částečně v rámci Unie (článek 15 nařízení Rady (EU) č. 2022/263).